

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ORDENACIÓ TERRITORIAL** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 354-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VI legislatura

Any 2006

Núm. 34

Presidència **de l'Honorable Sra. Assumpta Vinent i Barceló**

Sessió celebrada dia 15 de febrer del 2006

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 4/06**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a sobre adopció d'un sistema de prompta alerta de sismes submarins (*tsunamis*). 662
 - 2) **RGE núm. 362/06**, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida i Els Verds, relativa a seguretat vial i la responsabilitat de la indústria automobilística. 666
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores i senyors diputats, començarem la sessió d'avui i

primer demanarem si hi ha alguna substitució.

1) Proposició no de llei RGE núm. 4/06, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a sobre adopció d'un sistema de prompta alerta de sismes submarins (*tsunamis*).

Passarem, idò, al primer punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a la proposició no de llei núm. 4/06, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a l'adopció d'un sistema de prompta alerta de sismes submarins (*tsunamis*). Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Molina per un temps de 10 minuts.

EL SR. MOLINA I FRESNEDA:

Sra. Presidenta, gràcies. Senyors diputats, señoras diputadas, esta proposición no de ley no podía llegar en mejor momento que en el día de hoy, sin olvidar lo que pasó en el sudeste asiático en el año 2004 pero teniendo en cuenta el común y la referencia que nos hace a lo que se hará a partir de ahora desde esta iniciativa, que es el mismo fenómeno.

España es un país con un extenso litoral marítimo que hace que en muchas ocasiones se haga girar la cultura en torno al mar. Ya hace tiempo que los expertos en la materia advierten que existe el riesgo de sismos submarinos en el Mediterráneo. Hoy la prensa se hacía eco de un estudio que fue presentado ayer. El secretario de Estado de Universidades e Investigaciones y presidente del Instituto Español de Oceanografía, el Sr. Salvador Ordóñez, entregó al conseller de Educación y Cultura unos mapas junto con el estudio pormenorizado del fondo marino de las Islas Baleares. De entre todo el estudio se destaca lo siguiente: "El mar balear cuenta con alrededor de 118 volcanes inactivos y cuenta con uno de los mayores escarpes del Mediterráneo, que son 2.600 metros de desnivel". Así pues contamos con dos factores importantes a la hora de la formación del *tsunami*: el elemento detonador i la profundidad.

También podemos constatar a través del Pla especial de emergencias sísmicas en las Islas Baleares, el llamado Geobal, de la Conselleria de Interior, que Baleares se encuentra relativamente cerca de una de las mayores zonas sísmicas del Mediterráneo, la zona norte de África y la cuenca argelina i provenzal. Sin irnos muy lejos de nuestra costa tenemos fresco en la memoria un suceso acaecido el 21 de mayo del año 2003, cuando hubo un movimiento sísmico frente a las costas de Argel; un pequeño *tsunami* asoló la costa balear. Los efectos más graves los sufrieron en San Antonio, donde vieron como el agua se retiraba bruscamente 100 metros dejando ver el fondo del mar para volver en forma de una gran ola que inundó buena parte del paseo e hizo chocar los barcos que estaban amarrados. A buen seguro que algún diputado que se encuentra en estos momentos en la sala sufrió en primera persona aquel acontecimiento.

El conseller de Interior en aquel momento, el Sr. Costa, afirmaba que en todos los puertos habría habido en mayor o en menor medida incidentes con embarcaciones y daba alguna cifras: 28 embarcaciones hundidas -18 en Menorca, 7 en Mallorca y 3 en Ibiza- y resultaron dañadas otras 63, y por suerte no hubo desgracias personales. ¿Ustedes, señores

diputados, se imaginan lo que pasaría con tal fenómeno meteorológico en una apacible noche de San Juan y que la población no pudiese ser avisada a tiempo?

Las Naciones Unidas recomendó la cooperación internacional para adoptar sistemas de alerta temprana en las zonas que puedan tener riesgo, como es el caso de España y, en concreto, las Islas Baleares. Desde el Grupo Parlamentario Popular pedimos, y aprovechando que el Ministerio de Fomento firmó en Pequín un protocolo para la prevención de desastres naturales como los seísmos, *tsunamis* y erupciones volcánicas, que el Gobierno del Estado español incorpore al Plan nacional de emergencias de riesgo sísmico el fenómeno de los tsunamis, y a que en colaboración con las administraciones competentes adopte los sistemas de alerta temprana de seísmos submarinos.

Sólo dos apuntes más. No estamos a que se realice en un plazo determinado de tiempo, y quizá sería muy útil seguir los pasos de la administración norteamericana, que próximamente tendrá una capacidad de detección de *tsunamis* del cien por cien de sus costas.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Per fixar posicions, per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds té la paraula la Sra. Rosselló per un temps de 10 minuts.

LA SRA. ROSSELLÓ I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc he de dir que nosaltres votarem a favor d'aquesta proposició no de llei perquè entenem que tot el que sigui adoptar sistemes de prevenció de riscos, i més en aquest cas, idò evidentment és positiu i per això el nostre vot serà favorable.

Així i tot voldria fer dues puntualitzacions. En primer lloc he de dir que a nosaltres ens sembla molt interessant que ara el Grup Parlamentari del Partit Popular, que dona suport al Govern, idò s'interessi pels riscos naturals i per tant que cerqui mesures de prevenció, i a més que les faci d'una manera que precisament es faci des de la perspectiva de precaució i prevenció, i no que cada vegada que es parla d'un risc es digui que es vol alarmar la població. Jo crec que per tant aquesta proposta o aquesta proposició no de llei demostra una posició assenyada, i és que abans que passi o abans, evidentment, que succeeixi el fet, en aquest cas un *tsunami*, idò que hi hagi una preocupació i hi hagi les mesures de prevenció que calgui. Benvingut, per tant, en aquest seny de la prevenció, i quasi demanàriem al Grup Parlamentari del Partit Popular que fes extensiu això a molts altres temes relacionats sobretot amb mesures de prevenció de riscos, tant naturals com que es poden produir per altres motius. Per això creim que seria bo que no només fos en aquest cas, en allò del tsunami, sinó que s'estengués a altres temes relacionats amb riscos, com he dit.

I, en segon lloc, també vull fer una puntualització: que nosaltres creim que està molt bé que s'incorpori al Pla nacional d'emergències de risc sísmic, perquè creim que evidentment és allà on ha d'estar i, per tant, instar el Govern de l'Estat, però també ens agradaria que el Govern de les Illes Balears no

quedàs exclòs també d'una importància o paper important que pot tenir en un tema com aquest, que no sigui sempre parèixer que únicament el Grup Parlamentari del Partit Popular fa propostes de cara al Govern de l'Estat, sinó que també s'autoimbueixi de la necessitat que en els plans d'emergències de la comunitat autònoma aquest tipus de qüestions i sobretot la prevenció de qualsevol risc natural o de qualsevol risc no natural, també, però produït per algun fenomen com per exemple els riscos davant un canvi climàtic, davant el possible canvi climàtic, per posar un exemple, idò que també estiguin inclosos dins les polítiques i, per tant, els plans del Govern de les Illes Balears.

Tot i aquestes dues puntualitzacions nosaltres, com he dit al principi, hi votarem a favor.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rosselló. Per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula la diputada Sra. Vadell per un temps de 10 minuts.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Gràcies, Sra. Presidenta. El Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista també se suma al vot positiu d'aquesta proposició no de llei perquè entenem que -allò que deim en bon mallorquí- val més prevenir que curar, i en aquest cas és cert que les Balears no estan exemptes d'un cert risc quant a patir fenòmens naturals d'aquest tipus, ja que efectivament la conca mediterrània, tot i que no té les mateixes característiques de l'oceà Pacífic, que és on hi ha més risc, un risc continuat d'haver-hi aquests fenòmens, sí que també està dins el cinturó de risc sísmic i per tant també hi estam.

Aquests fenòmens, tot i que no es produeixen freqüentment, potser fan que la gent no ho percebi com un risc immediat, sinó que ens oblidam fàcilment d'aquests temes, i està bé que les administracions pensin per tots els ciutadans i vetllin perquè els ciutadans no puguin patir les conseqüències d'un fenomen natural que, tot i que no és freqüent, és possible que passi ja que, com ha dit el Sr. Molina a la seva exposició, el 21 de maig del 2003 vàrem sentir les conseqüències, molt amortides, d'un *tsunami* a causa d'un tremolor que hi va haver al nord d'Àfrica. Per tant, si va ser un terratrèmol petit d'intensitat -no sé si era de 3 o 4, que és poca cosa dins els paràmetres que es manegen quant a índex de perillositat- i hi va haver aquestes conseqüències que varen afectar l'illa d'Eivissa, el port de Sant Antoni sobretot, però també molt de prop l'illa de Mallorca, tota la part del llevant i sud de l'illa de Mallorca -Palma es va veure afectada fins a Cala Millor, o sigui tota la costa-, i a més amb bastants pèrdues, no humanes, afortunadament, però sí materials, crec que és oportú que el Parlament se'n preocupi i demani a l'administració competent que hi posi remei o que almanco ho tengui previst dins el seu pla d'emergències.

Jo també afegiria només que ara també estam en un moment oportú, ja que està en procediment legislatiu el projecte de llei d'emergències, està en tramitació parlamentària, i no especifica res concret sobre aquest tema, no ho contempla específicament; deixa la porta oberta per fer reglamentes i per fer altres normatives complementàries a la llei, però ja que volem que

l'Estat pensi en nosaltres, jo crec que nosaltres hem de començar a pensar en nosaltres mateixos i estaria bé que s'incorporàs algun tipus de protocol d'emergències per prevenir els riscos de *tsunamis* i sobretot per protegir la població, població i propietats, però la població és el més important.

I ja he dit que votarem a favor d'aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Vadell. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Andreu Crespi per un temps de 10 minuts, també.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

(...) era molt oportú tractar aquest tema, em pensava que es referia al *tsunami* que es va muntar ahir en el Círculo Ecuestre de Barcelona quan intervenia el Sr. Rajoy; però no, es referia a un estudi geològic que ens han presentat aquí.

De totes maneres jo li diré -el coneixement d'aquest estudi supòs que és el mateix que té ell, ho hem llegit a la premsa avui- que el fet que en el fons marins de les Illes Balears existeixin antics volcans, volcans sense activitat i extingits, no implica que això signifiqui cap risc sísmic. El risc sísmic existeix per la falla que hi ha al nord d'Àfrica i sobretot a l'existeix entre Açores i l'Estret de Gibraltar. De fet l'únic *tsunami* que ha patit la península ibèrica és el de terratrèmol de Lisboa, l'any 1700 i busques, que va arribar també a la ciutat de Cadis i va provocar molts de morts.

En el si de la Mediterrània, a causa de les seves pròpies característiques, l'existència de sismes submarins o *tsunamis* és reduïda, és reduïda i de poca envergadura. Recordem que el que ell citava, el que ens ha afectat aquesta època, el de l'any 2003, va ser un terratrèmol prou important, va ser un terratrèmol superior a 6 a l'escala de Richter; a més va afectar una franja relativament superficial perquè estava prop de la costa, i una llarguíssima extensió de 50 quilòmetres. Una fotografia aèria de satèl·lit, encara que es veu malament, mostra els efectes de les ones sobre la Mediterrània. Bé, tot i amb això, què va passar? Bé, va passar que el nivell de l'aigua a les zones màximes va arribar a 1,80 metres, aproximadament, segons va detectar l'IMEDEA i, bé, es varen produir danys a embarcacions ancorades dins els nostres ports. Evidentment aquest afecte el sofreixen menys els ports atlàntics perquè estan acostumats a les mareas, i per tant el sistema d'ancoratge de les embarcacions és diferent i permet que pugin a baixin; aquí, com que les tenim clavades en terra, quan puja la mar romp les amarres i es rompen.

Però el problema dels *tsunamis* no és només la seva detecció, perquè recordem que la detecció del *tsunami* pot ser feta des d'estacions terrestres perquè es detecta el terratrèmol amb els sistemes de prevenció que tenim, i quan aquestes determinen que l'epicentre és dins la mar la possibilitat de *tsunami* queda ben clara. De fet el *tsunami* que va afectar el sud-est asiàtic havia estat detectat amb prou anterioritat pels sistemes de prevenció de Japó i dels Estats Units, i varen ser els sistemes d'emergència dels països que no varen ser capaços

d'avisar la població amb temps suficient perquè fugís. Perquè hem de recordar que l'ona del *tsunami* no és exactament com una ona normal, sinó que és una ona d'una gran extensió i, per tant, no impacta violentament però sí aporta una gran quantitat d'aigua; una ona petita és una ona estreta i la quantitat d'aigua que aporta és petita i retrocedeix immediatament. El *tsunami* té una gran extensió i el volum d'aigua és brutal, i per això envaeix d'una manera bastant ràpida, perquè el volum d'aigua és gros, les zones properes de la costa si aquesta és prou plana.

La velocitat de propagació és entre 300 i 700 quilòmetres per hora. Vol dir que per molt de sistema preventiu que poguéssim tenir, per molt de sistema preventiu, el *tsunami* que va procedir d'Algèria, del nord d'Algèria -ja dic, un terratrèmol de força superior a 6, vol dir que és un terratrèmol important-, va tardar 45 minuts a arribar a les nostres costes. Expliquin-me quin sistema hi hauria hagut per avisar els propietaris d'embarcacions que les retirassin dels ports. És pràcticament impossible.

No obstant això és evident que qualsevol sistema de prevenció sempre pot ajudar perquè almanco no hi hagi riscos humans. Per tant, els sistemes de prevenció què fan? Fan dues coses: primer, unes instal·lacions de tipus submarí que poden funcionar fins devers 3.000 metres de profunditat, és a dir, que a la Mediterrània seria adequat instal·lar-ne, i que funcionen detectant les ones de pressió produïdes pel terratrèmol submarí; hi pot haver terratrèmols que el moviment de la superfície no sigui molt gran i que, per tant, no hi hagi variacions de pressió que provoquin el *tsunami*. Aquest és un sistema i, en segon lloc, un sistema de superfície, unes boies ancorades al fons que, per tant, determinen la profunditat i veuen si hi ha una oscil·lació vertical; totes aquestes van connectades via satèl·lit i aquestes es connecten als serveis nacionals de prevenció de terratrèmols.

Aquest és el sistema que està funcionant en el Pacífic i amb resultats de detecció prou adequats; però llavors resulta que els sistemes d'emergència d'aquests països no són capaços d'advertir la població. De fet Japó va advertir Indonèsia 48 hores abans del fet que s'havien començat a detectar moviments sísmics al fons del Pacífic a la zona on després es va produir finalment el gran terratrèmol. Per tant no va ser un problema de detecció el que va provocar el desastre consegüent, va ser un problema que les autoritats no tenen una xarxa d'emergències adequada per a això.

Per tant jo el que crec és que, en primer lloc, no hauríem d'alarmar els ciutadans d'aquestes illes pensant que això del *tsunami* és una cosa probable; és possible però és altament improbable, altíssimament improbable. Això no lleva que ens salvem de la pitjor, és a dir, tot i que no és probable no hi ha perquè no fer un sistema. Aquests sistemes solen funcionar a través d'acords internacionals, ja que funcionen els senyals que emeten aquestes boies; no hem d'oblidar que unes són subaquàtiques i les altres són de superfície marina, amb la qual cosa les comunicacions no són molt adequades fer-les directament per via superficial, sinó que la millor manera és connectades via satèl·lit.

Així, dia 23 de novembre de l'any 2005, és a dir, que fa molt pocs mesos, a Roma es varen assentar les bases d'un

sistema d'alerta primerenca contra *tsunamis* a la Mediterrània nord-oriental, és a dir, que aquesta proposta que fa el diputat del Partit Popular és una proposta que arriba tard perquè això ja s'està tractant d'implantar. És a dir, el sistema, sistema que és el que jo els he descrit a base d'aquest tipus de boies subaquàtiques i de superfície connectades amb un sistema de satèl·lits, es té previst que es pugui posar en marxa el mes de desembre de l'any 2007, segons informa la UNESCO, que és la que es responsabilitza d'aquest pla d'actuació.

Per tant jo crec que, bé, un pot esperar el tramvia a la parada però també hi pot pujar en marxa. Vostè, Sr. Molina, hi ha pujat en marxa. Però, bé, ja ens va bé el tramvia; per tant no veim cap motiu per no votar a favor d'aquesta proposició, però sàpiga que si l'enviam, aquest parlament, al Ministeri, segurament ens contestarà "*llevamos tiempo trabajando en ello*".

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Crespí. Per contradiccions té la paraula el diputat del Partit Popular Sr. Molina per un temps de 5 minuts.

EL SR. MOLINA I FRESNEDA:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lugar, y como no podía ser de otra manera, quiero dar las gracias al Grupo Parlamentario d'Esquerra Unida i Els Verds, a la Sra. Rosselló, por el apoyo a esta proposición no de ley, y decirle que siempre que haya vidas en juego el Grupo Popular impulsará iniciativas que eviten esas vidas y esos posibles desastres. Quizá otro tema de debate sería el posible riesgo ante un cambio climático, porque todavía los expertos no se han puesto de acuerdo en cuáles van a ser sus posibles..., quizá, sí, las causas del cambio climático o todo lo que ello pueda llevar.

Después del PSM, la Sra. Vadell, también darle las gracias, al Grupo PSM-Entesa Nacionalista, y decirle que me consta que en algún momento de la futura ley de emergencia existirá un reglamento de protocolo de actuación en sistemas de tsunamis de costa hacia adentro.

En cuanto al Sr. Crespí, diputado del PSOE, sólo quiero decirle dos cosas, y es que no se trata de que en esos 45 minutos que nos ha dicho de los que se dispone desde que se detecta el posible seísmo submarino, no se trata de retirar las embarcaciones de sus lugares de amarre; de lo que se trata es de evitar la pérdida de vidas humanas. Los expertos se han puesto de acuerdo en que media hora es el margen de alerta para la población en caso de maremoto; usted ya nos ha dado 45 minutos, que son 15 minutos más de margen. Lo único que pretendemos nosotros es evitar vidas humanas. Si en un momento determinado las embarcaciones de van a pique, pues ¿qué vamos a hacer?, pero nosotros ponemos hincapié en las vidas humanas, y con unos sistemas adecuados de aviso a la población, con 45 minutos es más que suficiente para que ésta se ponga a salvo.

Todos y cada uno de los expertos a los cuales hace mención una revista de conocido prestigio, que es *Marina Civil*, se

ponen de acuerdo en la necesidad de instalar sensores de alerta temprana no sólo en tierra sino en alta mar. Los esquemas de funcionamiento de los detectores en tierra han funcionado hasta ahora. Las fotos vía satélite que usted nos ha enseñado no hacen en ningún momento referencia a tsunamis, sino quizá a posibles marejadas, porque la fluctuación de las olas es totalmente diferente a que el seísmo submarino..., una fluctuación de la ola que proviene de un seísmo submarino es totalmente diferente a la que pueda provenir por la acción del viento. Una embarcación cuando se encuentra en alta mar en ningún momento notará que hay un tsunami, pero en cambio notará que existe marejada o marejadilla por la acción del viento. En esto me dará usted la razón, ¿o no, Sr. Crespí? Y efectivamente, los expertos en ningún momento nos han dicho que se pueda detectar la acción de las olas de un tsunami a través de una foto vía Meteosat o de una foto aérea. De hecho estamos leyendo en todas las revistas especializadas que no lo pueden detectar.

Por eso quiero decirle que quizá lo mejor en este caso sería instalar los sistemas, los sensores dentro del mar, siempre complementado, naturalmente, con sensores terrestres, que es el protocolo al cual usted ha hecho referencia que se firmó en Roma.

Nada más.

LA SRA. PRESIDENTA:

Bé, és que ara ja no hi ha més usos de paraula. Però si és amistosament que volen parlar, idò jo encantada de la vida, però que no sigui...

EL SR. CRESPI I PLAZA:

No, no, presidenta, no, és un problema...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Crespí, vull dir que no sigui un precedent.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

No, com que tampoc..., no hi havia contradiccions, no n'hi havia al primer terme perquè tots hem estat d'acord, però jo no sé si és que *no nos entendemos bien en la lengua de Ramon Llull, pero quizás en la de Cervantes sí nos podemos entender. Lo de las boyas que yo he explicado, todo el mundo que conoce el mar sabe lo que es una boya; las boyas no están en tierra, están en el mar. Los bollos están en tierra, las boyas en el mar, y las hay de dos tipos: las de superficie y las submarinas. El satélite no es para detectar el tsunami, es para recibir la onda de radio de la boya que le dice "¡que viene un tsunami!", pero es la boya la que detecta el tsunami.*

Eso, se lo quería aclarar, y...

EL SR. MOLINA I FRESNEDA:

Sra. Presidenta, es que quiere hacer demagogia de un tema que...

EL SR. CRESPI I PLAZA:

¿Me deja terminar? Después habla tú todo lo que quieras.

(Remor de veus)

LA SRA. PRESIDENTA:

Todo, todo, no, eh?, perquè...

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Pues ya..., yo creo que ahora se lo he explicado porque no he hecho más que decir lo que ya había dicho, en otra lengua pero en cualquier caso no he cambiado ninguna palabra.

EL SR. MOLINA I FRESNEDA:

Sra. Presidenta, con permiso. Yo lo único que he hecho referencia...

LA SRA. PRESIDENTA:

Como todos estamos de acuerdo..., perdóneme un momentito, perdóneme. Como todos estamos de acuerdo yo creo que es una conversación amistosa, pero hay que pasar... Bueno, no, no, aquí no, no, no se trata de gracia, se trata de que todos estamos de acuerdo y uno quiere explicar...; pero si usted quiere le doy un minutito para...

EL SR. MOLINA I FRESNEDA:

He hecho referencia a la foto del satélite simplemente porque nos ha enseñado una fotografía preciosa, no por otra cosa.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muy bien, pues, pasamos a votación. Por unanimidad.

Bé, idò, així, en conseqüència queda aprovada aquesta proposició no de llei relativa a..., sí, número 4/06, relativa a adopció d'un sistema de prompta alerta de sismes submarins (*tsunamis*).

2) Proposició no de llei RGE núm. 362/06, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida i Els Verds, relativa a seguretat vial i la responsabilitat de la indústria automobilística.

A continuació passarem al segon i darrer punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a la proposició no de llei número 362/06, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida i Els Verds, relativa a seguretat vial i a la responsabilitat de la indústria automobilística. Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Esquerra Unida i Els Verds té la paraula la Sra. Rosselló per un temps de 10 minuts.

LA SRA. ROSSELLÓ I PONS:

Gràcies, Sra. Presidenta. Efectivament presentam aquesta proposició no de llei amb quatre punts que intentaré explicar el

més ràpidament possible, però..., perdó, amb tres, m'he equivocat, amb tres punts i que bàsicament, com vostès tots saben, nosaltres hem presentat altres iniciatives referides a la necessitat d'haver d'analitzar un problema que afecta precisament moltes persones, en aquest cas a les Illes Balears i evidentment a tot el món, que són els accidents de trànsit.

Hem cregut i així ho hem fet, com dic, a través de distintes propostes; una d'elles era la creació d'una comissió parlamentària d'anàlisi sobre les causes dels accidents de trànsit i, al mateix temps, que no només servís per cercar les causes sinó, sobretot, per fer propostes de cara a intentar evitar un problema que no només és molt real, sinó que precisament genera una gran quantitat de morts també a les nostres illes i a les carreteres d'aquestes illes. Creim per això que -tenint en compte que no hem tengut el suport perquè es dugués endavant aquesta comissió, cosa que he de reiterar que no hem entès mai tenint en compte que és un tema molt important i que precisament com deia el portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular tot el que siguin vides humanes evidentment jo crec que ens ha de preocupar- creim que hem d'intentar cercar tot allò que pugui suposar evitar les desgràcies, sobretot les morts i les víctimes d'accidents i tot el que això comporta.

Com que veim que és un tema difícil, en el qual pareix que s'hi no vol entrar, nosaltres avui presentem aquesta proposició no de llei, amb unes propostes molt concretes, que esperem que tinguin el suport de tots els grups parlamentaris. El que plantejam, en primer lloc, és que, i tenint en compte com dic la importància d'haver de fer actuacions per minvar el nombre de morts a les carreteres i els accidents, entenem que les mesures que fins ara ha duit endavant l'administració han estat bàsicament incidir sobre, per una part, el comportament del conductor, que nosaltres creim que és un element bàsic, efectivament, el conductor o conductora té una part importantíssima respecte de generar o patir un accident de trànsit, i en aquest sentit tot el que siguin campanyes de sensibilització, normativa més restrictiva, enduriment de sancions, augment del control, nosaltres creim que són mesures que van encaminades a què baixin les víctimes mortals i els accidents.

Però creim que un dels aspectes que desgraciadament no s'ha tocat i que té un paper, al nostre entendre, important és la indústria automobilística i la part que li correspon de responsabilitat.

Hi ha un informe, ho diu ben clar l'exposició de motius d'aquesta proposició no de llei, del Parlament europeu, on indica que els models d'automòbils de cotxes han guanyat en seguretat, però que, evidentment, també implica que les administracions autonòmiques, les administracions, perdó, públiques, podrien fer actuacions perquè aquesta indústria automobilística augmentàs més la seguretat vial.

Per això, creim que a Espanya, la Direcció General de Trànsit, que té estadístiques fins i tot sobre les marques i els models que estan més implicades amb accidents mortals, no mostra aquestes estadístiques, no les fa públiques, i nosaltres creim que això és un tema important de cara, precisament, a millorar aquesta seguretat.

Per altra banda, també creim que tot el que suposi millorar els dispositius de control de velocitat és un element important.

Per tant, en aquesta línia nosaltres feim aquesta proposició no de llei, amb tres punts: el primer, plantejam que el Parlament insti el Govern perquè la Direcció General de Trànsit faci públiques aquestes estadístiques sobre les marques i models que estan més implicats amb accidents mortals, i a partir d'aquí, idè, es pugui intentar, no només es pugui saber, sinó que el dret que tenen tots els usuaris de conèixer quines són aquestes marques que precisament no fan una feina de cara a millorar la seguretat de les persones que les utilitzen i així poder triar cada ciutadà quina marca vol comprar en funció de si prima la seguretat o prima altres qüestions en la compra d'un cotxe.

En segon lloc, també plantejam que el Parlament insti el Govern de l'Estat a prendre mesures per avançar la instal·lació, com he dit, dels dispositius controladors de la velocitat en els automòbils. En aquest moment, fins i tot ja n'hi ha alguns que hi ha possibilitat de comprar-los, com són els sistemes intel·ligents de control de velocitat, però que són molt cars i evidentment poca gent els compra. Nosaltres considerem que l'administració hauria de fomentar, amb incentius fiscals i amb la inversió pública adequada en investigació, la possibilitat de disposar dels controladors de velocitat en els automòbils.

I en tercer lloc, que també aquesta proposició no de llei demana que el Parlament insti el Govern de l'Estat a vetllar pel compliment efectiu de l'article 52 de la Llei de seguretat vial, el qual prohibeix la publicitat de vehicles que inciten a la conducció temerària, a la velocitat excessiva o en situació de risc. Jo crec que qualsevol persona que mira la televisió podrà veure com la publicitat respecte de l'automòbil cada vegada incita més a una velocitat excessiva, a posar-se en una situació de risc, perquè això dóna poder i dóna un estatus determinat a la persona que el condueix, i nosaltres creim que, davant això, precisament l'administració hauria de cercar mesures per evitar aquest tipus de publicitat.

Això són els tres punts que nosaltres presentem a la proposició no de llei, amb la intenció bàsicament, en aquest cas, de cercar mesures concretes que intentin millorar la seguretat dels automòbils i per tant evitar al màxim, tot i que sabem que no arribarem mai al que seria la (...), que és el que la seguretat vial d'Europa intenta adoptar, que és quasi bé accidents mortals prop de zero, però sí intentar minvar, dins la mesura del possible, -veig que el tema interessa poc-, minvar en la mesura del possible el tema dels accidents mortals. Amb aquesta proposició no de llei, per tant, intentem en aquest cas instar el Govern de l'Estat a dur endavant una sèrie d'actuacions que nosaltres considerem que serien molt positives de cara, com deim, a actuar en un tema que, desgraciadament, el Govern de les Illes Balears no ha volgut actuar.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Rosselló. Per fixar posicions, per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, té la paraula la Sra. Vadell, per un temps de deu minuts.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Gràcies, Sra. Presidenta. Efectivament, és un problema greu i que no té una sola causa, el tema dels accidents de circulació amb risc de mort és un problema que tenen molts d'estats i no només el nostre, i s'han intentat prendre algunes mesures per Europa i per Espanya i per molts de llocs, però evidentment no té una sola causa. Per evitar el risc d'accidents de trànsit i sobretot que hi hagi morts, hi ha bàsicament tres punts, on creim que hi ha el problema.

S'hauria d'incidir sobre el conductor, en els temes de formació, en els temes de responsabilitat; ensenyar al conductor que menar una màquina de la potència que mena o que té dins les mans no és una cosa de diversió, sinó, sobretot en els joves, que és de molta responsabilitat, ja que no només posa en risc la seva integritat física, sinó la integritat física d'altres persones que circulen per la mateixa carretera.

El control del trànsit és molt important per part de les forces de seguretat, Guàrdia Civil de Trànsit bàsicament, que han d'estar presents per assistir i per dissuadir les conduccions temeràries. I evidentment hi ha altres mesures de control de velocitat que són externs, com per exemple els radars.

En aquesta proposició no de llei el grup proponent insta el Govern de l'Estat que la Direcció General de Trànsit faci públiques les estadístiques en relació amb els accidents mortals que hi ha hagut, però sobretot que digui quines marques i models de vehicles són més reincidents. Crec que en aquest tema, estam d'acord que això s'ha de fer públic perquè possiblement seria una mesura perquè les mateixes marques i les mateixes fàbriques hi posassin esment i fessin com a una competició per intentar que els vehicles seus fossin els més segurs. L'única cosa que hem vist que sí que hi té una certa competència o que s'hi fixen, són les companyies asseguradores, ja que quan vas a fer una assegurança d'un cotxe te demanen de quin color és, perquè pareix ser que hi ha segons quins colors que són més propensos a tenir accidents de trànsit uns que els altres.

I efectivament, també, quant al tipus de vehicle, que són les motos, també, ja hi ha uns incentius o ja hi ha un encariment en el preu de l'assegurança perquè, evidentment, s'ha demostrat clarament que els accidents de moto són més freqüents i més greus que els accidents de cotxe, i és per això que les companyies asseguradores sí que hi tenen una certa incidència. Però no haurien de ser només les companyies asseguradores, sinó que la Direcció General de Trànsit també hi hauria de col·laborar per veure si amb aquests sistema de publicitar aquells vehicles que són propensos a tenir més accidents, llavors els fabricants en prenen consciència i els modifiquen per dotar-los de mesures de seguretat per evitar accidents.

El segon punt, he dit abans que hi ha dispositius controladors o dissuasius de la velocitat, com poden ser els radars. És un contrasentit que les normes de circulació, i això se sent molt a dir a les converses de carrer, limitin la velocitat

màxima de circulació i en canvi cada vegada treuen en el mercat marques de vehicles més potents, amb més possibilitats d'anar a més alta velocitat. Si una de les causes principals de mort a un accident de circulació és la velocitat, llavors crec que s'haurien de fer algunes coses per evitar que es poguessin aconseguir aquestes altes velocitats, posant en perill les vides humanes dels conductors en carretera. Per tant, també estam d'acord amb aquest segon punt.

I el tercer punt també el votarem a favor perquè hauríem d'aconseguir que els fabricants fossin conscients que, maldament vulguin vendre cotxes, no han de vendre "motos", entre cometes, sinó que els vehicles que es posen en circulació han de tenir les condicions de seguretat necessàries, però també amb la publicitat han de ser molt respectuosos perquè hi ha una població molt propensa i molt decidida i molt il·lusionada per començar a menar vehicles, com són els joves, que als 18 anys ja estan molt engrescats a començar a conduir, i utilitzen el vehicle moltes vegades com a una eina de diversió en lloc de com a una eina que és una màquina perillosa per a ells i per a la resta.

Per això, des del PSM votarem a favor d'aquesta proposició no de llei.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Vadell. Per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Boned, per un temps de deu minuts.

EL SR. BONED I ROIG:

Gràcies, Sra. Presidenta. És evident que quan parlem d'accidents mortals és sense cap dubte un tema que ha de preocupar i sense cap dubte, i dic això perquè podem observar que els tres punts diuen o insten el Govern de l'Estat que ha de quedar que aquesta és una de les principals preocupacions que precisament té el Govern de l'Estat i és anar rebaixant el nombre d'accidents mortals i per tant de víctimes.

I no és una simple opinió, sinó que l'evolució de les xifres d'aquests darrers anys el que diuen, precisament, és això; si miram les xifres del 2003, 4 i 5, podem ser d'alguna manera optimistes, perquè veim que el nombre d'accidents mortals, de víctimes mortals, per tant, i de ferits greus és descendent; fins al punt que segurament en el 2005 es produeixen les xifres més baixes dels darrers 30 anys, la qual cosa ja és, com dic, genera un cert optimisme. I en aquest 2005 és la primera vegada que aquest nombre d'accidents mortals està per baix dels 3.000. Són dades que cal ressaltar, i a més a més si tenim en compte que aquesta baixada de la línia d'accidents mortals es produeix, és descendent quan el nombre de vehicles damunt les nostres carreteres cada any és ascendent. Per tant, està bé que s'aconsegueixi que a més vehicles cada any hi hagi menys accidents i sobretot d'aquest tipus.

Deia que és important fer constar que la preocupació existeix i que es prenen mesures, i prova d'això és que hi ha

diferents plans que s'han posat en marxa per part del Govern de l'Estat, com el Pla estratègic de seguretat 2005-2008, que està en marxa i hi estaven previstes una sèrie de mesures especials per al 2004 i 2005; i algunes d'aquestes fins i tot estan a punt d'aplicar-se i algunes començaran aquest mateix estiu, el tema del carnet per punts començarà a aplicar-se en el mes de juliol. Vull dir amb això que hi ha mesures que s'han pres i que potser no podem observar resultats efectius fins a un any o dos anys, perquè s'estan començant a aplicar ara mateix.

Deia aquesta és una preocupació, però és cert, també hi fa referència Esquerra Unida a la seva proposta, que fa referència a normativa europea; i és la Unió Europea que amb un comunicat que fa la comissió corresponent de la Unió Europea que diu que l'homologació completa dels automòbils i vehicles de motor és competència de la Unió Europea. Vull dir amb això que està bé, podem instar el Govern de l'Estat que faci el que pugui, però també, tal vegada, convendria que des d'allà on correspon també es faci arribar a la Unió Europea la necessitat d'implantar aquestes mesures, que suposam, volem entendre, que al final han de ser efectives. Aquest mateix informe parla d'aquestes mateixes propostes també, de la necessitat que al llarg del temps es vagin implantant, no aquestes, sinó que aprofitant innovacions tècniques, ara per exemple tenim en marxa el programa de satèl·lit europeu Galileo, el qual permetrà utilitzar-lo en profit també del trànsit per a les nostres carreteres, i a partir d'aquí es proposen també tota una sèrie de mesures aprofitant aquestes innovacions tecnològiques.

Però, per acabar, volia fer referència que preocupa molta gent, fins i tot hi ha una associació, que és l'Associació d'ajuda i orientació als afectats per accidents de trànsit, la qual és membre de la Federació europea de víctimes de trànsit, que també recomana, entre d'altres, les propostes que es fan en aquesta proposició no de llei, però, fins i tot va més enllà, i també recomana millores en infraestructures, però les llegiré, perquè, curiosament, crec que val la pena llegir-les, diu: Inversions en vies públiques, i parla d'eliminar punts negres, passos a nivell, senyalitzacions, falta de voreres, asfalts perillosos, etcètera.

Dic això perquè, i ara sí per acabar, precisament Balears, i estam en el Govern de l'Estat, però no hi és demés que facem referència a la problemàtica que tenim nosaltres aquí a les nostres illes, Balears, juntament amb Navarra i amb Múrcia, són les tres comunitats autònomes on aquest descens de les xifres d'accidents mortals és més baix; vull dir és de les comunitats on menys incidència s'està produint a l'hora de baixar aquestes xifres. I curiosament els estudis estadístiques del 2003, 4 i 5, com deia, diuen una cosa: està clar que allà on més accidents mortals hi ha és en aquelles carreteres per on hi circulen més vehicles, que són les carreteres convencionals. Per això, aquesta associació proposava tota una sèrie de mesures per millorar aquestes carreteres convencionals, i dic això perquè és curiós que si un mira les xifres del 2004 i 2005 veurem que en el tipus de via on, al contrari del que passa a tota la resta, que van en línia descendent, resulta que s'incrementa el nombre d'accidents mortals i de víctimes mortals, és curiosament a les autovies. I ho deix caure perquè, curiosament, les autovies són la solució miraculosa del Govern i de la conselleria del Govern per solucionar problemes precisament d'accidents i, en base a aquesta seguretat, ens estan

fent empassar autovies per tot allà on ens les poden fer empassar. Però crec que queda clar que no és aquesta la solució miraculosa i que, bé, tot el que puguem en qualsevol cas per millorar la seguretat de les nostres carreteres sigui benvingut i en aquest cas votarem a favor també.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Boned. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Joan Font, per un temps de deu minuts.

EL SR. FONT I ROSSELLÓ:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta, senyors diputats, diputades. Poca cosa me resta aportar als sòlids arguments que ja han donat la resta de portaveus per donar suport a aquesta proposició no de llei.

Jo únicament voldria fer una puntualització, suposem que existeix una correlació entre la marca d'uns certs vehicles i el nombre d'accidents que es produeixen amb els cotxes d'aquesta marca; aquí pareix que el que es vol inferir en aquesta proposició no de llei és inferir, deduir que a partir d'aquesta correlació aquestes marques podrien ser menys segures, cosa que hauríem d'anar molt alerta perquè no sempre vol dir això. Jo crec que hi ha una correlació molt més clara, hi ha una vinculació molt més clara entre l'actitud del conductor i la seva elecció d'unes determinades marques que no el fet que unes determinades marques, pel fet de tenir més accidents, siguin menys segures. Per tant, m'agradaria que això quedàs clar.

I dir, per altra banda, sense que valgui de precedent, el Grup Parlamentari Popular donarà suport a aquesta proposició no de llei; ho dic perquè l'abisme ideològic i doctrinal que ens separa d'Esquerra Unida i Els Verds és molt gran.

Això sí, ens agradaria fer una sèrie de propostes que m'agradaria presentar a títol d'esmenes *in voce* que ens agradaria afegir a la part dispositiva d'aquesta proposició no de llei.

Ens agradaria afegir una sèrie d'acords que haurien de comptar evidentment amb el suport de tots els grups, que volem plantejar com a esmenes *in voce* i que es puguin aprovar.

La primera seria ...

LA SRA. PRESIDENTA:

Perdoni, Sr. Font, però a l'exposició de motius no es poden fer esmenes, entenc jo que si de cas en els tres punts d'acord.

EL SR. FONT I ROSSELLÓ:

No, a la part dispositiva dic, als acords, a la part dispositiva efectivament.

El primer acord seria aquest, és a dir, seria el 4: El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat que augmenti la plantilla de la Guàrdia Civil de Trànsit de les Illes

Balears, d'acord amb l'increment de vehicles que s'ha produït en els darrers anys.

El següent acord, que seria el 5 i que també seria una esmena *in voce*, seria: El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat que faci efectiva la presència de la Guàrdia Civil de Trànsit en aquelles hores de major sinistralitat, especialment entre les 22.00 hores del vespre i les 08.00 del matí.

I la tercera esmena *in voce*, que seria l'acord número 6, seria: El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a instal·lar a les carreteres de les Illes Balears radars de control de velocitat com els que ja existeixen a la resta de la nació que, inexplicablement, no ha instal·lat, almanco amb la mateixa densitat, a les Illes Balears.

Sense res més a dir, moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Tots els grups han d'estar d'acord per acceptar aquestes esmenes *in voce*, primer vostè, com a grup que presenta l'esmena, perdó, la proposició. Sí, sí, té l'ús de la paraula per contradiccions, té cinc minuts.

LA SRA. ROSSELLÓ I PONS:

Bé, gràcies, Sra. Presidenta. Bé, en primer lloc vull agrair als grups que donen suport a la proposició no de llei que hem presentat, especialment, no ho dic amb cap ànim, sinó el contrari, agraesc especialment al Partit Socialista perquè no ha entrat en això de què com que s'insta el Govern de l'Estat idò precisament que no s'hi doni suport, i sobretot perquè crec que ha aportat un tema que m'agradaria esmentar molt especialment, i també contestant al Grup Parlamentari Popular.

En primer lloc, he dit que nosaltres havíem presentat iniciatives i concretament la iniciativa de la creació d'una comissió, per entendre que els temes dels accidents de trànsit és un tema complex, on no intervé només un sol factor, hi ha distints factors que intervenen, amb la qual cosa s'han d'analitzar cadascun per poder actuar a cadascun d'aquests. Dic això, perquè hagués estat molt interessant poder fer aquesta comissió parlamentària i poder debatre, i nosaltres el que hem fet és que, com que no ha estat possible anar a concretar i per tant avui la proposició no de llei que nosaltres hem duit és sobre la indústria automobilística, com a un punt, que entenem que n'hi ha molts més, i crec que, a més, l'aportació ja dic, del Partit Socialista, és molt vàlida en el sentit que hi ha molts altres punts, que jo no hi entraré, perquè efectivament el tema dels punts negres, infraestructures, és un element fonamental, és una de les qüestions que s'hi ha d'entrar i sobretot els convid a llegir les conclusions de la comissió que es va fer en aquest Parlament des de l'any 96-98, on hi ha tota una sèrie de conclusions que, precisament, són molt interessants, instada a més pel Partit Popular, on inclou tota una sèrie de mesures absolutament interessants, que jo crec que si en aquell moment s'haguessin tengut en compte ara per ventura hauríem evitat morts, i ho dic no amb ànim de culpar, ni molt manco, ningú, sinó precisament per haver cercat mesures ja des de fa molts d'anys.

Per tant, jo m'he centrat en aquesta qüestió, ho dic perquè dins aquest àmbit crec que nosaltres el que hem intentat fer bàsicament, i no ho repetiré, perquè crec que ho he intentat argumentar a la meua primera intervenció, i per això contest també al Grup Parlamentari del Partit Popular. A nosaltres ens pareix molt bé tot el tema de la Guàrdia Civil i jo l'inst, precisament al portaveu del grup parlamentari, que presenti una proposició no de llei en aquesta línia; perquè jo me cenneix en aquest cas, i aposta no acceptaria les esmenes *in voce* que vostè fa, perquè desvirtuarien una miqueta el sentit d'aquesta proposició no de llei i l'àmbit que he intentat explicar. Va de la indústria automobilística i amb aquesta qüestió creim que aquests tres punts són els punts claus.

I una segona qüestió que m'agradaria també remarcar, especialment també al Grup Parlamentari Popular que ha fet esment d'aquest punt. Nosaltres no entrem que si una marca o un model de vehicles, nosaltres no ens volem ficar, des d'aquest punt de vista que es pugui posar cap entrebanc a la marca o al vehicle determinat, nosaltres el que volem i demanam ben clar és que es facin públiques aquestes estadístiques; perquè el dret a la informació que tenen els ciutadans és un dret que no és pot vulnerar, és un dret constitucional que un després, en funció d'això, pot prendre unes opcions o no. I en segona, perquè crec que les pròpies empreses poden prendre també mesures per intentar, en fi, fer el que considerin que han de fer. Nosaltres creim que en aquest sentit és positiu disposar d'aquesta informació, però evidentment tota la informació que suposi tenir un coneixement el més ample possible sobre aquestes marques i models i evidentment poder actuar.

I jo li record al portaveu del Grup Parlamentari del Partit Popular, jo sé que tots els diputats i diputades ho saben, que quan fan una assegurança de cotxe li demanen quin color del cotxe té, en funció del color fins i tot paga més d'assegurança. No, jo ho dic perquè tots sabem que les assegurances fan un perfil, fins i tot psicològic, de qui utilitza un cotxe amb determinat color, etcètera. Nosaltres creim que això, independentment que facin les assegurances, que l'administració pública ho tengui aclarit creim que això seria bo per a les persones i també per a la pròpia indústria automobilística que milloraria aquestes qüestions.

Per tant, crec que, i per acabar, si els sembla, jo he d'agrair moltíssim al Grup Parlamentari Popular que doni suport a aquesta proposició no de llei, si és que n'hi continua donant malgrat aquests punts, que jo crec que no són causa d'això, però que vostès per ventura podrien presentar una proposició no de llei en la línia que vostès han plantejat, i sobretot dir-li que evidentment l'abisme ideològic pot ser molt gran, però tots tenim molt clara una cosa i és que davant un problema, com són els accidents de trànsit, cal, sobretot, i per a nosaltres sempre ha estat la nostra intenció a l'hora de fer propostes en aquesta línia, d'intentar precisament llevar segons quins prejudicis que hi pugui haver i intentar cercar mesures que al cap i a la fi vagin a evitar aquestes morts, que jo crec que tots al cap i a la fi, si qualcú no l'ha patida qualsevol la pot patir; amb la qual cosa entenem que en aquest tema hi hauria d'haver, no vol dir un consens total, però sí fer totes aquelles actuacions que es poguessin dur a terme en tots i cadascun dels àmbits.

Per això, agrair i esperar que si presentam proposicions no de llei en la línia de millorar les mesures de seguretat i per evitar accidents, idò tenguin aquesta unanimitat que han tengut avui.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Rosselló. Bé, aquesta presidenta entén que la Proposició no de llei RGE núm. 362/06, relativa a seguretat vial i responsabilitat de la indústria automobilística, queda aprovada per unanimitat.

Com que no hi ha més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS